

QUÈ PODEM FER PER QUÈ CAP INFANT HAGI DE VIURE SITUACIONS DE VIOLÈNCIA?

Propostes de la Xarxa dels Drets de la Infància
al Comitè dels Drets de l'Infant perquè
Espanya protegeixi els infants de la violència
entre iguals, la violència a l'entorn digital
i la violència contra un mateix

DE QUÈ PARLEM QUAN PARLEM DE VIOLÈNCIA CONTRA LA INFÀNCIA?

Pàgina 4

QUÈ PODRIA FER ESPANYA?

Propostes per acabar amb
la violència entre iguals, la
violència a l'entorn digital i la
violència contra un mateix

Pàgina 8

D'ON SURTEN AQUESTES PROPOSTES I PER A QUÈ SERVIRAN?

Pàgina 10

QUÈ PUC FER JO?

Pàgina 12

ELS NENS I NENES TENEN
DRET A ESTAR PROTEGITS DE
QUALSEVOL TIPUS DE VIOLÈNCIA,
PERÒ AIXÒ NO SEMPRE ÉS AIXÍ...

DE QUÈ PARLEM QUAN PARLEM DE VIOLÈNCIA CONTRA LA INFÀNCIA?

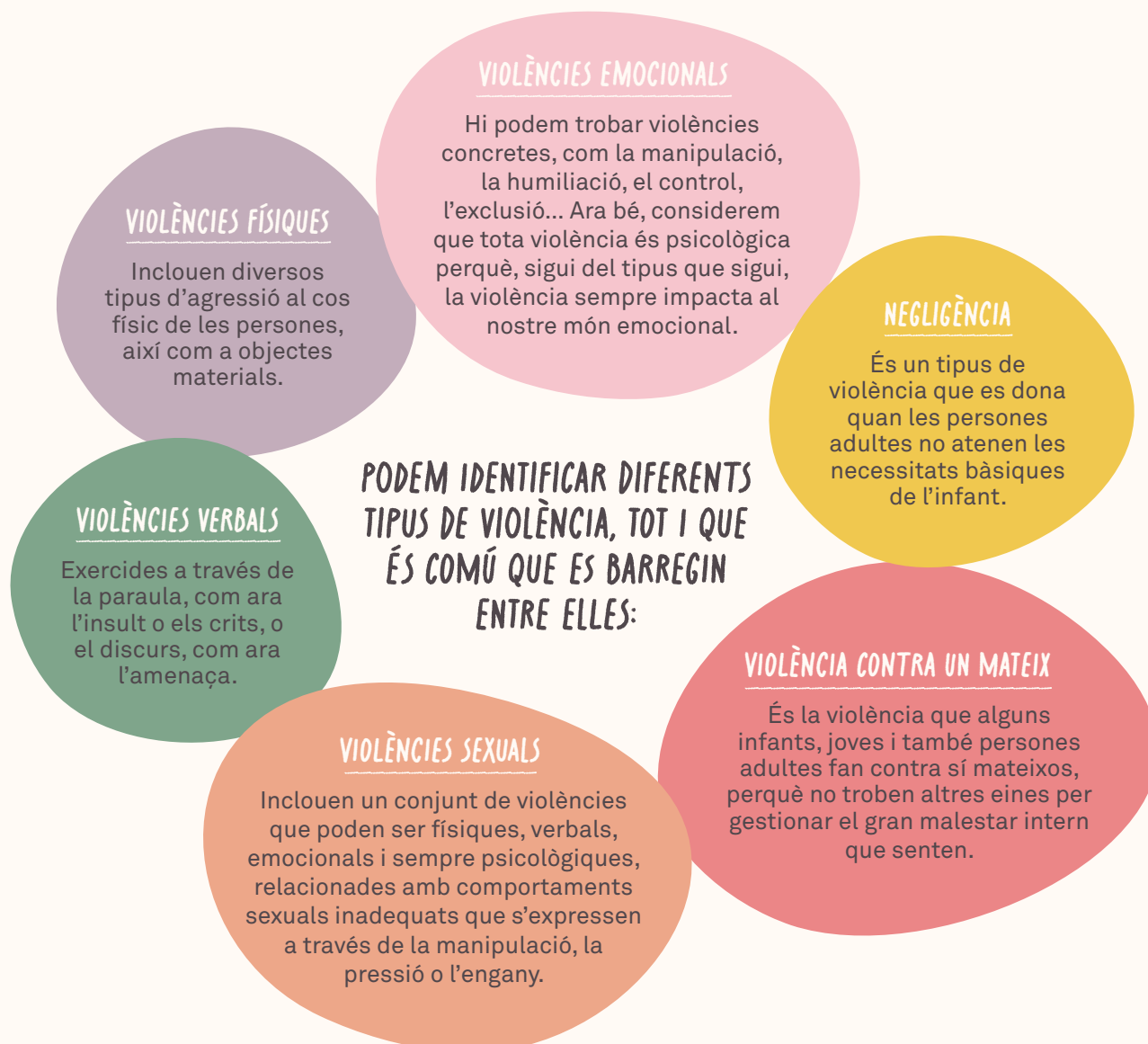
QUÈ ÉS LA VIOLÈNCIA I QUINS TIPUS DE VIOLÈNCIA HI HA?

De violència n'hi ha de molts tipus i no sempre és fàcil identificar-la. Per això, fem un repàs de què vol dir "violència" i dels principals tipus de violència que podem trobar:

La violència són accions que fem (expressament o sense ser-ne conscients) que provoquen dany psicològic i malestar intern a una altra persona o a

nosaltres mateixos. Tota violència, independentment del tipus que sigui (visible o no), sempre és psicològica, ja que els seus efectes tindran un impacte al nostre món emocional.

Els maltractaments són les violències que es repeteixen i s'allarguen en el temps.

Podem identificar diferents tipus de maltractaments:

- **Assetjament entre iguals o bullying:** la violència entre iguals o el bullying passa entre infants o joves, no pas amb persones adultes. La presència del grup és important per definir el bullying, ja que sempre hi haurà una persona o més d'una en el paper de víctima, una persona o més d'una en el paper d'agressor i una persona o més d'una en el paper d'espectador. És un tipus de violència que neix a l'entorn socioeducatiu, és a dir, o bé al centre educatiu o en algun altre lloc on van els infants habitualment, com les extraescolars.
- **Ciberassetjament o cyberbullying:** és un tipus de violència que passa a internet i a través d'aplicacions, xarxes socials, plataformes o pàgines web, on les persones que s'han conegut personalment en espais socioeducatius passen a interactuar de manera digital amb presència de conductes violentes. Perquè es consideri ciberassetjament, n'hi ha prou que aquesta violència es doni només un cop, ja que una sola publicació pot ser compartida milers de vegades i, per això, ja es considera que està "repetida en el temps".
- **Odi i discriminació:** és un maltractament que es dona quan una persona o grup fa sentir malament una altra persona (adult o infant) pel seu aspecte físic, el seu origen o altres característiques; això té el seu origen en pensaments i creences discriminatòries. Les persones no necessàriament s'han de conèixer personalment. Alguns exemples d'odi i discriminació són:
 - » **Masclisme:** L'home es creu per sobre de la dona i actua de manera discriminatòria. Algunes violències comunes en aquest cas són la manipulació, el control o l'amenaça.
 - » **Racisme i xenofòbia:** Algunes persones es creuen millor que les altres pel seu color de pell o el seu origen cultural i actuen en conseqüència. Algunes violències comunes en aquest cas són l'exclusió o l'insult.
 - » **LGTBIQ+fòbia:** Aquest tipus de maltractament considera que la diversitat sexual o de gènere fa les persones inferiors i menys respectables. Algunes violències comunes en aquest cas són la ridiculització o la intimidació.
 - » **Diversitat funcional:** Aquest tipus de maltractament se centra en les capacitats físiques, sensorials o intel·lectuals de les persones. Algunes violències comunes en aquest cas són la burla o la infravaloració.

TOTS ELS INFANTS TENEN DRET A UN TRACTE RESPECTUÓS I CAP CARACTERÍSTICA INDIVIDUAL JUSTIFICA LA VIOLÈNCIA.

QUÈ SABEM D'AQUESTS TIPUS DE VIOLÈNCIA EN LA INFÀNCIA A LA CIUTAT DE BARCELONA?

L'Ajuntament de Barcelona té un equip que es dedica a conèixer i analitzar com és la vida dels nens i nenes de la ciutat, és l'Observatori 0-17. Algunes de les dades que es recullen tenen a veure amb la violència entre

iguals, unes situacions que no haurien de passar mai, però que, malauradament, són molt freqüents, com mostren aquestes dades:

* A LES ESCOLES

la meitat dels nens i nenes

5 DE CADA 10

diuen que han estat víctimes de situacions de violència física i/o verbal a les seves escoles.

* A L'INSTITUT

1 DE CADA 10

adolescents diu que ha estat víctima de bullying o assetjament entre iguals (violència continuada en el temps).

Quan aquest bullying es dona

* A INTERNET (CIBERBULLYING)

encara hi ha més infants i adolescents afectats:

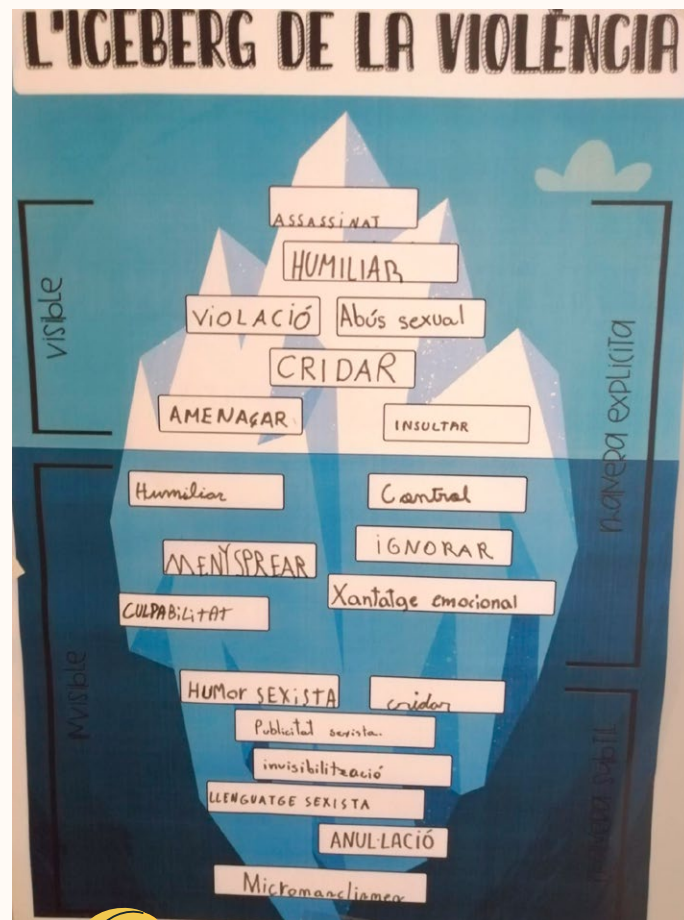
1 DE CADA 10

nens i nenes

2 DE CADA 10

adolescents (especialment, les noies).

Nou Patufet. L'iceberg de la violència.

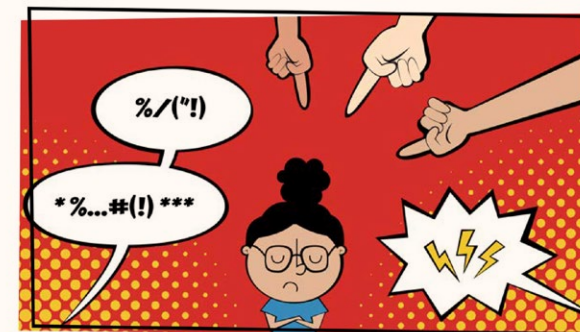

Totes aquestes violències han augmentat els últims anys. I també ha augmentat el nombre de nens i nenes que es fan mal a si mateixos o tenen ganes de fer-se'n, fruit de sentir un gran malestar.

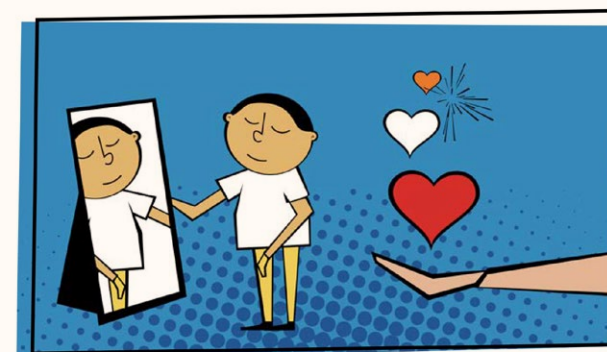
QUÈ DIUEN ELS NENS I NENES SOBRE LA VIOLÈNCIA?

Els nens i nenes de Barcelona estan preocupats pel bullying i per la violència en general i així ho han fet saber a través de l'Agenda dels infants, el document que recull les 11 demandes, 30 propostes i més de 100 idees dels nens i nenes per millorar el benestar de la infància.

PER AIXÒ DEMANEN:

Fer equip per acabar amb el **bullying**, parlar-ne perquè no passi, vigilar que es compleixen les normes i ajudar a qui ho necessita (perquè pateix bullying o perquè en fa).

Més ajuda emocional i menys pressió sobre com hem de ser, parlar més sovint amb nosaltres per no sentir-nos sols i ajudar-nos a estar millor.

Tenir cura de la nostra seguretat i no permetre cap violència contra els infants, que les persones adultes ens tractin bé i ens garanteixin un espai públic on puguem sentir-nos segurs i segures.

Més ajuda per utilitzar les pantalles amb seguretat i per no enganxar-nos-hi, vigilar que els missatges i els continguts que ens arriben siguin adequats per a la nostra edat.

QUÈ PODRIA FER ESPANYA?

Propostes per acabar amb la violència entre iguals, la violència a l'entorn digital i la violència contra un mateix

PROPOSTES PER PROTEGIR ELS INFANTS DE LA VIOLÈNCIA ENTRE IGUALS

Demanem que el Comitè dels Drets de l'Infant estudi molt seriosament com es podria protegir els nens i nenes de la violència entre iguals i faci recomanacions concretes a Espanya per aconseguir:

- Que els nens i nenes puguin exercir els seus drets davant les violències i maltractaments.
- Que les famílies, les institucions i la societat en general defensin els infants: que evitin la violència i, sobretot, que sàpiguen quins infants pateixen violència per poder-los donar l'ajuda que necessitin. No oblidar que qui exerceix la violència també necessita ajuda i que el grup és important per reparar les ferides emocionals i caminar cap al benestar i la convivència.
- Que les persones o institucions que han resolt casos de violència contra els infants puguin explicar com ho han fet perquè d'altres en puguin aprendre.

PROPOSTES PER PROTEGIR ELS INFANTS DE LA VIOLÈNCIA A INTERNET

Demanem que Espanya es fixi especialment en la violència que té lloc a internet, perquè els nens i nenes estan moltes hores al dia connectats.

- Fer formació per a infants, famílies, mestres i personal acompanyant sobre com fer un ús segur d'internet (la importància de la privacitat i la seguretat, saber detectar un ciberassetjament o la violència i abús a internet, no accedir a continguts inadequats).
- Col·laborar i vigilar més les empreses tecnològiques. Fer que creïn sistemes més segurs per controlar l'edat i l'accés a continguts no són adequats, i posar multes a les que no compleixen les normes de protecció de la infància a internet.
- Assegurar que tots els nens i nenes puguin accedir a internet amb igualtat d'oportunitats i puguin gaudir d'un entorn digital segur, just, enriquidor, respectuós i sense discursos d'odi (especialment els infants de minories ètniques, els infants LGTBIQ+ i els que tenen alguna discapacitat).

PROPOSTES PER PROTEGIR ELS INFANTS DE LA VIOLÈNCIA CAP A ELLS MATEIXOS

Demanem que Espanya entengui que quan un infant es fa mal a si mateix (o té pensaments de fer-se mal a si mateix) ho fa perquè sent molta desesperança. La majoria de vegades, aquest sentiment és fruit d'una societat que no cuida la infància. Per això cal:

- Cuidar tots els nens i nenes. Això vol dir destinar diners a les coses que necessiten els infants perquè els nens i nenes estiguin bé en el present i perquè, quan pensin en el seu futur, tinguin optimisme i il·lusió.
- Conèixer quants i quins infants no estan gens satisfets amb la seva vida, ajudar-los de seguida i vigilar que no es facin mal a ells mateixos. I, si ja ho han fet (o ho han intentat) acompanyar-los i ajudar-los a tornar a estar bé.

PROPOSTA DE FER UNA OBSERVACIÓ GENERAL PER A TOTS ELS PAÏSOS, INCLÒS ESPANYA

A més de fer aquestes propostes concretes per a Espanya, la Xarxa dels Drets de la Infància ha demanat al Comitè dels Drets de l'Infant que faci una Observació General sobre violència entre iguals. L'objectiu d'aquesta observació general seria donar recomanacions i pautes concretes sobre com garantir els drets dels infants en relació a la protecció davant la violència entre iguals. Aquesta Observació General seria per a tots els països, inclòs Espanya.

Nou Patufet. Drets dels infants.

D'ON SURTEN AQUESTES PROPOSTES I PER A QUÈ SERVIRAN?

Aquestes propostes serviran d'inspiració perquè el Comitè dels Drets de l'Infant pugui preparar unes recomanacions per millorar el compliment dels drets dels infants a Espanya, concretament, aquells que tenen a veure amb la seguretat i la no violència. T'ho expliquem aquí:

★ QUÈ SÓN ELS DRETS DELS INFANTS?

Els nens i nenes tenen uns drets que s'han de complir i que són els mateixos per a tots els infants del món, des que neixen fins que compleixen els divuit anys i passen a ser majors d'edat. L'objectiu dels drets de l'infant és que tots els nens, nenes i adolescents puguin créixer i desenvolupar tot el seu potencial i estiguin protegits de la violència, l'abús i el mal.

Més informació:

★ QUÈ ÉS LA CONVENCIÓ SOBRE ELS DRETS DE L'INFANT?

La Convenció sobre els Drets de l'Infant és el document on s'expliquen quins són els drets dels infants i l'han signat la majoria de països del món. La Convenció sobre els Drets de l'Infant es va escriure fa 35 anys, l'any 1989, i Espanya la va signar dos anys més tard. Això vol dir que tant el Govern espanyol, com la Generalitat de Catalunya i tots els ajuntaments del país han de vetllar perquè aquests drets es compleixin.

IES Salvador Espriu. Somnis frustrats.

★ QUÈ ÉS I QUÈ FA EL COMITÈ DELS DRETS DE L'INFANT?

És un grup de divuit persones expertes en drets dels infants que venen d'arreu del món: Àfrica, Àsia, Europa i Amèrica del Nord i del Sud. Aquest grup es reuneix tres cops l'any a la ciutat de Ginebra (Suïssa) per vigilar que els drets dels nens i nenes es compleixin a tots els països que els han signat. A més a més, de tant en tant, fa Observacions generals, que són documents de recomanacions que adrecen a tots els països perquè compleixin millor els drets dels infants.

★ COM PODEN COMPROVAR SI ELS DRETS ES COMPLEIXEN A TOT ARREU?

Per avaluar si els drets dels infants s'estan complint correctament, el Comitè dels Drets de l'Infant demana a tots els països que facin un informe cada cinc anys per explicar què fan per als nens i nenes, a partir d'unes preguntes sobre els temes més prioritaris. Un cop lliurat aquest informe, les ONG, entitats, persones expertes en infància i també els mateixos nens i nenes poden fer-hi aportacions o presentar informes complementaris al Comitè dels Drets de l'Infant perquè també ho tinguin en compte de cara a la seva avaluació.

★ COM S'HA ELABORAT AQUEST INFORME I PER A QUÈ SERVIRÀ?

Espanya acaba de lliurar el seu setè informe al Comitè dels Drets de l'Infant i les entitats i ONG que treballem per a la infància ja hem pogut fer-hi les nostres aportacions.

El document que esteu llegint és el resum del que hem dit la Xarxa dels Drets de la Infància de Barcelona, PDA Bullying i Ethikos & Compliance al Comitè dels Drets de l'Infant. Per fer-lo hem tingut en compte, entre d'altres, l'*Agenda dels infants*, que és un document amb les 11 demandes dels nens i nenes de Barcelona per millorar el benestar de la infància.

Un cop lliurat l'informe, l'hem anat a presentar a Ginebra i servirà perquè el Comitè dels Drets de l'Infant faci recomanacions al Govern espanyol sobre com s'haurien de complir millor els drets dels infants.

Quan el Comitè dels Drets de l'Infant faci les seves observacions i recomanacions, Espanya tindrà cinc anys per millorar totes aquelles qüestions que li hagi dit el Comitè.

QUÈ HI PUC FER JO?

QUÈ PUC FER SI PATEIXO VIOLÈNCIA?

Si estàs patint violència, potser sents tristesa, ràbia, por o vergonya. Fins i tot potser et sents culpable i penses que això que t'ha passat o t'està passant és culpa teva. Però no és així, cap persona es mereix que li facin mal. **Tu no ets culpable de res i mereixes estar bé.**

Si estàs patint violència, **cal que demanis ajuda** perquè es pugui aturar aquesta situació i aquest patiment. Si hi ha alguna cosa que et fa sentir malament i no saps ben bé si això és violència o no ho és, també cal que demanis ajuda.

- Cal que ho diguis a una persona adulta que coneguis bé i amb qui confiïs (per exemple, algú de la teva família o de la teva escola).
- Si ho necessites, pots demanar als teus amics i amigues que t'acompanyin per anar a parlar amb una persona adulta.
- Si ho prefereixes, hi ha un telèfon gratuït que es diu **INFÀNCIA RESPON** i que funciona durant les 24 hores del dia, cada dia de l'any. En aquest telèfon es pot demanar ajuda per a casos d'assetjament a les escoles, ciberassetjament, violència masclista, abusos sexuals o qualsevol altre problema. Per trucar al telèfon Infància Respon, cal marcar aquest número: **116 111**.

- Amb el web www.totok.cat, els infants i adolescents poden comunicar situacions de maltractament i violència contra infants i adolescents incorpora un xat en línia i el servei públic de missatgeria de WhatsApp al **677 484 322**, confidencial i gratuït que opera les 24 hores del dia, els 365 dies de l'any.
- També pots escriure per WhatsApp al xat de suport emocional per a adolescents i joves. És un servei gratuït, immediat i confidencial que funciona les 24 hores del dia, els 365 dies de l'any. **Escriu al 679 333 363.**

INFÀNCIA RESPON 24H
116 111

XAT SUPORT
EMOCIONAL 24H
WhatsApp:

679 333 363

TOTOK.CAT 24H
Xat en línia + WhatsApp:
677 484 322

QUÈ PUC FER SI TINC IDEES O PENSAMENTS DE FER-ME MAL A MI MATEIX O A MI MATEIXA?

Si el que et passa és que sents tant malestar que t'agafarien ganes de fer-te mal a tu mateix o a tu mateixa, o si creus que fent-te mal s'acabaran els teus problemes, pots trucar al **116 111**. És un telèfon gratuït en què trobaràs persones que et podran consolar i ajudar les 24 hores del dia, cada dia de l'any.

QUÈ PUC FER SI CONEC ALGUN INFANT QUE ESTÀ PATINT VIOLÈNCIA?

Si no ets tu l'infant que està patint violència, però coneixes algun nen o nena que n'estigui patint, has de saber que **el teu paper és molt important**. A vegades hi ha infants que estan patint violència, però no saben com demanar ajuda (o fins i tot, no saben identificar si allò que estan vivint és violència o no ho és). Per això:

- Pots fer-li costat i assegurar-te que no se senti sol o sola.
- Pots oferir-li la teva ajuda per acompanyar-lo a parlar amb una persona adulta.
- Si aquest infant no vol anar a demanar ajuda, pots ser tu qui ho expliqui a una persona adulta de la teva confiança perquè aquesta pugui anar a parlar amb el nen o nena que està patint violència.

És normal que de vegades sentis por, confusió o que la cosa no va amb tu, però **segur que pots fer alguna cosa per ajudar-lo**. I és important que qualsevol persona que detecti que hi ha un infant que està patint s'impliqui per aturar aquest patiment.

QUÈ PUC FER SI RECONEC QUE ESTIC ACTUANT AMB VIOLÈNCIA?

De vegades les persones no trobem com gestionar el nostre malestar i actuem de maneres que no ens agraden, que creen patiment i que ens allunyen del benestar. Això no ens fa "males persones", és important saber que no som només allò que fem. Som molt més que això i aquest malestar que s'expressa a través de la violència és simplement un senyal d'alarma perquè fem cas al nostre món interior i demanem ajuda. **Tu també et mereixes estar bé.**

EN QUALEVOL CAS, RECORDA...

A vegades, pot passar que les persones adultes a qui expliques el teu problema no reaccionin com tu voldries. Pensa que, encara que no t'ho sembli, les persones adultes no sempre saben què han de fer, què han de dir o com poden ajudar els infants.

Per això, si la persona adulta a qui has demanat ajuda no t'està fent cas, busca altres persones amb qui sentis confiança. Si no et fan cas a la primera, insisteix-hi: que això no et faci callar davant la violència.

Sempre que identifiquis un malestar relacionat amb la violència, explicar-ho ajudarà a aturar la situació abans que es faci més gros i més insuportable.

Escola Gayare.

Aquest document és una adaptació per a infants de l'informe *Resposta a la violència entre iguals. Propostes de la Plataforma PDA Bullying, la Xarxa de Drets de la Infància (ciutat de Barcelona) i Ethikos & Compliance per a la millora de la protecció de la infància i l'adolescència davant del maltractament entre iguals*, presentat al Comitè dels Drets de l'Infant de les Nacions Unides el juliol del 2024.

L'adaptació per a infants l'ha feta l'Institut Infància i Adolescència, per encàrrec de l'Ajuntament de Barcelona, amb la col·laboració dels autors de l'informe (PDA Bullying, Xarxa dels Drets de la Infància i Ethikos & Compliance).

institut
infància i
adolescència

Per a més informació i consultar el document original:
<http://www.xarxadretsinfants.cat/informe-ombra-cdi/>

CITACIÓ BIBLIOGRÀFICA

Xarxa dels Drets de la Infància de Barcelona (2024). *Què podem fer per què cap infant hagi de viure situacions de violència? Propostes de la Xarxa dels Drets de la Infància al Comitè dels Drets de l'Infant perquè Espanya protegeixi els infants de la violència entre iguals, la violència a l'entorn digital i la violència contra un mateix*. Ajuntament de Barcelona.

